X-ik évfolyam. 36-ik szám. Köszeg, 1890. szeptember 7-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamatiok a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csütörtökön estig.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

A város áldozatkészsége.

Kőszeg városa kulturális czélokra készségesen áldozott mindenkor. Még nem volt magyaré e föld, mikor itt emberek tartózkodtak és kultur nép lakott. Mikor végbe ment a honalkotás s Árpád a magyar hadak egyharmad részével a Dunántul e vidékére érkezett, a kultura nyomaira akadhatott *Castellum Guntionis* alatt. Kőszeg városának mostani kies helyén. Mint magyar föld és hely Kőszeg éppenséggel nem vesztett kulturális jelentőségéből. Mikor Zsolt vezér várat épittetett itt és később Károly Róbert király véghelyi szerepre szemeli ki az ekkor már városi jelleggel biró Kőszeget, ez mindinkább gyarapodott kulturális téren. Anjou házbeli királyaink saját birtokukká teszik Kőszeget és nejeikkel, főrangu urakkal sokszor itt tartózkodnak; itt épittetnek; itt dolgoztatnak különböző műtárgyakon és itt állitják ki számos okleveleiket. A későbbi háboruk viszontagságai hátráltathatták, de nem akadályozhatták a kultura fejlődését e városban. Mikor a közművelődés alapvető munkája gyanánt a népoktatás került felszinre, Kőszeg az első városok között foglalt helyet, a melyek a köznép nyilvános oktatását vették czélba. Iskolát állit és tanitót alkalmaz nyilvános oktatás czéljából. A XVI. század közepén mindjárt kettőt: magyart és németet. Azóta állandóan van Kőszegnek iskolája. Az elmult századokról városi jegyzőkönyveink telvék iskolaügyi nagymérvű rendelkezésekkel. Az ember szinte csodálkozik az elődöknek mindenre kiterjedő figyelmén és buzgóságán, melylyel a város iskolaügyét szolgálták. Az iskolákat egy[illegible] fitják, a tanitók fizetéseit mindinkább emelik. Iskoláik ezáltal természetesen nyertek jelentőségben és jó hirben, azok lettek kiterjedt vidék ifjuságának gyülhelyei, nevelőintézeteivé.

Az ősök példáin okultak az utódok, azok nyomdokain haladnak a jelen nemzedék vezérlő férfiai is. Egy megható szép jelét adta kulturális törekvésének Kőszeg szab. kir. város képviselőtestülete mult csütörtöki közgyülésén. Azon jelentés érkezett a helybeli katolikus iskolai széktől, hogy az elemi fiuiskola felső osztályaiban a jelentkező tanulók száma sokszor meghaladja a százat, amiért a törvény rendelkezéseinek megfelelőleg uj osztály nyitása válnék szükségessé. És mit mondanak erre a város képviselői? — Minden vita nélkül egyértelmüleg elfogadják az iskolai szék előterjesztését és határozottá emelik, hogy az uj osztály azonnal, még a folyó tanév elején megnyittassék. Derék városi atyák, kik igy gondolkoznak; nemes férfiak, kik a város szorult anyagi helyzetének tudatában is oly áldozatkészek tudnak lenni. Az ő áldozatkészségük fölér az elődök tettén, mert Kőszeg régente kedvezőbb viszonyoknak örvendett. Anyagilag hanyatlóban van ma, mikor szellemiekért aránylag óriási összegeket kell álldoznia. Hagyján! Talán a szellemiekben rejlik a jobb jövő reményének csirája; talán ezek lesznek uttörői a megváltás nagy művének!

Azért üdvözöljük Kőszeg szab. kir. város képviselő-testületét a haladás teréu, hálát, köszönetet mondva neki a város közművelődése érdekében tanusitott ujabb áldozatkészségéért! Éljen!

A „lutri“ kérdése.

II.

(Vége.)

Az ugynevezett s hirlapok után mondva: „Klasseulotterie“ ezt nem követheti, mert a sorsjegyeket vásárló közönség aránytalan és rengeteg veszteségnek van kitéve, mi ujabb bünnek és talán az eddiginél még nagyobb erkölcstelenségnek képezhetné alapkövét.

Ez pedig nem lehet egy államnak sem intentiója, s ha már fennáll a kis lottó ideig—óráig, még inkább megbocsájtható, mint egy ujabb, hasonló, a nagyközönséget még jobban kizsaroló műveletnek alkotása.

A lottó ak eltörlése által, ha ugyan nem tetemes, de mégis kárt szenvedne a kincstár, ezt tehát ismét hasonló, csakhogy egészségesb alapon fekvő intézménynyel kell pótolnunk.

Ez érdekben kétfelé irányul nézetem. Először: olcsó sorsjegyek kibocsájtása; másodszer: lottóadó, vagyis lottókényszer.

Az olcsó sorsjegyeknek kibocsájtása akként értelmezendő, miszerint hozassék 5000000 drb 1 frtos vagy 2500000 drb 2 frt avagy pedig csak 5 millió 1 frtos vagy aránylagos sorsjegymennyiség forgalomba, mely tekintettel azok olcsóságára mindenki által vásároltatnék, ekkor biztosra vehető, hogy a sorsjegyek mind el fognak kelni.

A kincstár, a postatakarékpénztárakban elfekvő pénzek után 3 százalékot fizet; fizessen ez esetben 4 százalékot, mivel ez felmondhatlan, jobban mondva kamat nélküli felmondhatlan kölcsönt képezne, mivel ily czim alatt kamatok nem volnának fizetendők, hanem a 4 százaléknyi kamat-osztalék képezné a 90 év alatt és évenként 2—3-szor megejtendő huzások nyereményeit és törlesztéseit.

Ezen alapon tehát 5000000 drb 1 frtos sorsjegy volna évenkint kibocsájtandó és évenkint 55·555, illetve 90 éven keresztül évenkint 55·555 drb sorsjegygyel szaporuló sorsjegyek — huzásuk által törlesztendő. — 90

TÁRCZA.

LÁTTAM A...

(Ilonának.)

Láttam a tengert is,
Vész és vihar között,
Amint zajló tükre
Szirtekbe ütközött.

És messze sodorta
A legerősb gályát
Mint egy piczi lapdát,
A vihar uszályát.

Oly nagyszerü volt a
Bősz vihar zúgása,
A korbácsolt tenger
Vészes csapkodása!

Feltem nézni, mégis
Gyönyörködtem benne,
Tán azért mert lelkem
Heson-másat ielte?!

*

Kiderült azután
És csöndes lett minden,
Mosolygott az ég is,
Már semmi vész nincsen.

A megrémült hajós,
Imádkozik, áldva
A teremtés urát
Aki őt megszánta.

Megmenté a vésztől,
Visszaadta éltét,
Óh mily szép ezt látni,
Mily megragadó kép!

*

Vihar után végre
Tán megnyugszik lelkem,
S meglátom az eget,
Ragyogó szemedben.

Majd akkor a szivem
Az örömtől árad,
Mert ez azt jelenti:
Elég volt a bánat!

És azt mondja mindig
Minden dobbanása:
Te vagy a teremtés
Legszebb alkotása!

Ozoray Árpád.

Bozsok.

(Mutatvány Wittinger Antalnak „Kőszeg városa és környéke“ czimű művéből.)

Ugyancsak a hegyoldalban, Kőszegtől $1^3/_4$, Rohoncztól $^3/_4$ órányira fekszik Bozsok községe (336 m. 134 ház), melyet hosszában átszel az ugynevezett Aranypatak a magába felvett egér-, őz- és szt.-kut-forrással, körülvéve buján tenyésző gyümölcsösökkel. Bozsok szintén régi község klasszikus földdel. Határában ős- és ó-kori emlékek találtatnak. A római világból vizvezeték, épületnyomok, érmek. Egy bozsoki tűn 1870. év derekán az irtási dűlőnél szántás közben góth aranyövcsatot talált, mely a vasm. rég. egylet birtokába menvén át, annak szombathelyi tárában őriztetik. A XIII. században Szt.-Vid várához tartozott; 1337-ben a Szalóki családbelieké volt. Mondják, hogy Mátyás királynak itt vadászkastélya volt és attól kapta volna a Sibrik család. Sibrik Sándornak regényes fekvésü ódonszerü kastélya részben csakugyan jó régi és alighanem Mátyás idejéből való. Az a monda kering róla, hogy pincéjében egy nagy kincs van elrejtve, amelyet azonban csak az utolsó Sibrik fog megtalálni. De ugylátszik, hogy egyik sem akar az utolsó lenni, és azért nem is keresi. Az egyik Sibrik bozsoki és szerdahelyi birtok részének felét állitólag nem egészen rendes uton-módon a Batthyányiaknak adta és akkor épült a most már romban heverő alsóvégü kastély, mely teljesen a rohonczi kastély mintájára volt épitve, ellátva, épen ugy mint a rohonczi, sánczárkokkal és saroktornyokkal. A templom mellett régente szerzetes ház állott, melyet a mult század elején a Rákóczy kuruczai döntöttek romba. Lakosainak száma 710, kik pár ág. evangelikuson és izraelitán kivül mind katholikusok és horvát ajkuakból lett magyarok. Ezek a törökpusztitás után kerülhettek ide. A nép itt rendezett viszonyok között él; templom-, iskolára sokat ád Józan gondolkozás módjára vall az is, hogy már évekkel ezelőtt tűzoltó-csapatot szerelt föl és egyebekben is eleget tesz a kor kivánalmainak. Bozsok plébániával nem bir, hanem mint fiók-község Szerdahelyhez tartozik. Itt lakik a község és Szerdahely, Czák, Velem, Doroszló körjegyzője. Az italmérési jogot a község váltotta magához és annak régebbi alsóvégi vendéglőjében jó helyre akad az utas. A határ kiterjedése 3609 kat. hold 302 négyszög öl, (közte 1534 kat. hold erdő) melyből 850 hold Sibrik Sándor, 2859 hold a lakosok tulajdonát képezi. Egyesek a határnak Rohocz felé eső részében szőlőt is mivelnek és ott szőlőhajlékokkal birnak A lakosság általában földmiveléssel, marhatenyésztéssel, gyümöles- és szőlőmüveléssel foglalkozik.

év elteltével, ha ezen terv az idő alatt nem módosittatott, évenkint 5000000 fog bevételeztetni és ugyancsak 5000,000 frtnyi összeg nyeremények czimén a nép közé kiosztatni; mig az évenkinti 5—5 milliós 1 frtos sorsjegyek bevételei 90 év alatt 45000.000 frtot tenne ki a kamatok kamatain tul. Ez tiszta haszon volna, az államra nézve, mert kölcsön után a tőkét nem kell visszafizetni és a kamatokat nem egyes bankár-hitelezők, hanem nyeremény czime alatt az ország lakói élveznek.

Ezen sorsjegyeknek a börzére jutniok nem volna szabad, igy a szegényebb osztályban is rendkivüli kelendőségük volna, mert azon 1 frtot, melyet egy ily sorsjegyért kifizetett, nem veszitette el, hanem idővel visszakapja és emellett szerencséjét is megkisérlette.

Tőzsde- (börze-) képtelen papirnak kellene ezen sorsjegyeknek azért lenniök, mert különben czéltvesztett volna ezek kiadása, mert látjuk a „Jó-sziv“ sorsjegyek, melyeknek eredeti áruk 2 frt, ma a börzén 5 frtért kelnek el, tehát ha a legkisebb nyerő huzatik, a kladott pénzt nem kapja meg a tulajdonos, hanem még a névértéken felüli összeget és a kamatokat pénze után is elveszíti, mi által ép azon elem, mely takarékosságra volna szoktatandó — képtelenné tétetik, hogy részt vegyen vagy megkisértsen oly szerencsejátékot, melylyel csak takarit és semmit sem koczkáztat!

Az inditvány még ezen sorsjegyeknek elárusitási módozataira is kiterjeszkedik, azt javasolja, hogy az elelárusitás csakis a kincstárral összeköttetésben levőkre bizassék, oly módon mint a dohány-, bélyeg- és egyébb egyedáru tárgy, azon különbséggel, hogy ezen sorsjegyek nem az adóhivatalok, hanem egy e czélra szervezendő központi hivatal által volnának beszerzendők, illetve kezelendők.

Inditványozó javasolja, miszerint ezen sorsjegyek „angyalfiu“ elnevezést nyerjenek és az első huzás karácsony előtt 8 nappal ejtessék meg, hogy valódi karácsoni ajándékul szolgáljon a szerencsés nyerőnek. — Ebből azonban, az időnek előrehaladását véve tekintetbe — aligha lehet valami.

Bár ezen sorsjegyek sem tőzsdeképesek, sem kereskedelem vagy közforgalmi értéktárgyat nem képezhetnek, még se legyenek a „spekuláczió“ alul végleg elvonva, amennyiben ezen sorsjegyek, koruk alapján, évente 4 vagy 5 krral értékben növekedjenek, s névértékük összegeig óvadékképesekké is kellene ezeket deklarálni. — 5 frtot meg nem haladó nyeremények nyeremény-jövedékmentesek, holott 5 frtot meghaladó, de 500 frton tul nem menő nyereményeknek 15 százaléknyi, ezen felül pedig 20 százaléknyi nyereményjövedék volna meghatározandó, mely nyeremény-jövedék tisztán közművelődés és magyarosodási czélokra volna forditandó.

A sorsjegyek bevételezett összege után 5 millió forint évenkint — 4 százalékkal véve, 200,000 forint nyeremény-összeget képezne, kisorsolás alá azonban évenkint csak 180.000 frt jönne a terv szerint minden egyes évfolyam után, igy az első évben 20, a második évben 40, a harmadik évben 60 s igy tovább minden évben 20-20 ezer forinttal több „kezelési költség“-re volna forditandó, de mivel ez a 90 évtől kezdve éveate 1800.000 frtot tenne ki minden az ez idő előtt s fennmaradó, a kezelés tényleges költségét meghaladó összeg: az országnak minden megyéjében létesitendő rokkantak-, árva-, vakok stb. fele intézetek javára volnának forditandók.

Hogy ezen terv az állam-kincstárra, ugy szinte a polgárságra való tekintettel — mily rendkivüli előnyöket szolgáltat, már az eddig is szám szerint kitüntetett adatok bizonyitják; ám nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy az államnak, mint ezen sorsjegyek kibocsájtójának előre kiszámithatlan más haszna is van, mely például a 90. évi játszidő alatt tűz- és egyéb módon elveszendő sorsjegyek által keletkezik.

Azáltal, hogy minden évben uj emissio, uj kiadvány volna kibocsájtandó, 90 év alatt az államadósság nagy része törleszthető volna, de nagy érdekkel nézne az egész ország a huzások eleibe, amennyiben, ha évente 3-szor volna huzás, be nem számitva az ünnepnapokat, 90 év multán minden napra esnék egy huzás, azaz évente 270 huzás volna, amely 270 huzáson az országnak minden rendü és rangu tagja részt vehet, mert még a cseléd, a napszámos, a szolga, az iparossegéd és tanonez; a kis diák is inkább ki fogja adni megtakaritott filléreit ily értékpapirért, mintsem azt könnyelmü dolgokra forditaná.

Ezen eszmét tehát határozottan leghelyesebbnek tartjuk mindazon inditványok ellenében, melyek eddig a nyilvánosságba hatoltak. — Igy az államon, a polgárokon, közművelődésünkön, magyarosodásunkon, rokkantjainkon, árváinkon és szegény nyomorultjainkon is könnyen segitve lesz és ezért választotta az inditványozó, ki nevét titokban tartja még — ezen sorsjegyeknek az angyalfiu-sorsjegy elnevezést.

Kivánjuk szivből és őszintén, hogy ezen igazán hatalmas ötlete hazánkfiának háttérbe szoritsa a németek speculatiós tervét és hisszük is, — hogy kétséget sem szenved, miszerint pénzügyminiszterünk nem fogja eldobni azt, hanem tanulmányozni és mielőbb életbe is fogja hozni a karácsonyi ajándéknak szánt angyalfiu-sorsjegyeket.

A másik tételt, az adókényszert, távol sem tartjuk oly jónak, — de még mindig előnyösebbnek, mintsem Magyarországnak érdekét mindenét külföldieknek áruba bocsájtani.

Köszegh sz. kir. város épitési szabályrendelete.

(11. folytatás.)

IV. Szakasz.

Az épités befejezése után betartandó szabályokról.

55. §.

Az épités felülvizsgálása.

Az épitési hatóságnak joga és kötelessége az épités kivitelére felügyelni, hogy épitési rendetlenségek lehetőleg megakadályoztassanak, a már megtörténtek ismét helyreállitassanak és hogy az épitésre nézve veszélyes cselekmények és állapotok észlelésekor a megfelelő óvintézkedések elrendeltessenek.

Az épitető irásbeli jelentést tenni tartozik:

a.) ha az épitést az engedélyező végzés kézhez vételétől számitott két hónapon tul terjedő időre elhalasztani, — vagy ha az épitést ugyanily hosszu időre felbeszakitani, továbbá, midőn azt ujból megkezdeni szándékozik;

b.) a munka megkezdése előtt;

c.) a nyers épités befejezésekor;

d.) az épitmény használatra kész befejezése alkalmával;

e.) a tulajdonos vagy az épitési vezető vagy vállalkozó minden változásánál.

Felülvizsgálatkor a jováhagyott tervek használandók és az épitési vállalkozó vagy épitésvezető is meghivandó.

Az épitmény összes részei, ugymint a nyers falak, gerendázat, vas szerkezetek a felülvizsgáló bizottság kivánságához képest lehetőleg láthatókká teendők.

Ha ezen vizsgálatok valamelyikénél épités rendőri hiányok mutatkoznának, az épittető azokat elháritani és erről a jelentést ujból megtenni tartozik.

56. §.

Az épitési telkek kiüritése, a kövezet és egyéb megrongált vagy bemocskolt tárgyak helyreállitása.

Az épités befejezése után, valamint az esetben is, ha egy már megkezdett épités annak befejezése előtt végleg, vagy három hónapnál hosszabb időre beszüntettetik, az épittető mind azt, mi az épitmény környezetében az épités által változást és kárt szenvedett, saját költségén eredeti állapotába visszahelyezni, nevezetesen a netán betömött vizfolyásokat, csatornákat, aknákat, — a kövezetet és járdát helyreállitani, és minden törmelléket, fát eltávolitani tartozik.

57. §.

Bizottsági vég-felülvizsgálat.

Az épités befejezése után az épittető a bizottsági vég felülvizsgálat megejtéseért irásbelileg folyamodni köteles.

Az épitési bizottság a felülvizsgálatot az épittető, épitésvezető és nem érdekelt tanuk hozzájárulása mellett teljesiti. Ez alkalommal az épitmény — az épitési engedély, a hozzátartozó tervek és az épitési rendszabály alapján — minden részeiben megvizsgáltatik.

A vég felülvizsgálat eredményéről az épittető egy indokolt határozattal értesitendő, melyben vagy az épitmény jóváhagyatik vagy pedig a tapasztalt hiányok felsorolása mellett a szükséges átalakitások és javitások elrendeltetnek, és az esetleg kiérdemelt rend- és csendőri büntetések is kiszabatnak; ezen határozatról a körülményekhez képest az esetleges érdekeltek is értesitendők és az elrendelt átalakitások és helyreállitások keresztülvitelére gond forditandó.

58. §.

Lakhatási vagy használhatási engedély.

A használati engedély irásbeli kiadása előtt, melyért az épittetőnek folyamodnia kell, ujonnan épitett vagy lényegesen átalakitott lakások, üzlethelyiségek és istállókba beköltözködnie nem szabad.

Annak meghatározása, vajjon valamely épületreszbe beköltözködni lehet-e, az épitési és egészségügyi bizottságok együttes megállapitásától függ.

A kérvény vétele után a helyszini szemle azonnal megtartandó és annak alapján vagy a beköltözhetési engedély megadandó, vagy megtagadásának okai a féllel közlendők.

A bizottság a következő elvekkel indul ki:

a.) Uj épitések, toldaléképitések és ráépitett emeletekbe, melyek nyers állapotban május hó végéig tető alá kerültek és augusztus elsejéig teljesen bevakoltattak, csak azon évi november hó elsejével szabad beköltözködni.

b.) Ha a nyers állapotban ujjá épités és betetőzés őszkor befejeztetik és annak teljes bevakolása november elsejéig megtörténik, ugy abba jövő évi május elsejével beköltözködni szabad.

Lényegesen átalakitott lakórészekbe, — a mennyiben uj falak emeltettek fel, szinte csak a bizottsági felülvizsgalat megtartása és a használati engedely kinyerése után lehet beköltözködni, itt azonban ezen rendszabálynak az uj épitményekre vonatkozó szakaszai elesnek.

59. §.

Bizottsági költségek.

Ezen épitési rendszabályban előirt mind ama hivatalos eljárások, melyek helyszini szemlével egybekötve lévén, a helyszinére való kimenetelt szükségessé teszik, a következő, mindjárt a bizottsági tárgyalás befejezése, után, a bizottsági elnök kezéhez fizetendő dijak mellett eszközöltetnek, melyeknél többet a bizottságok nem számithatnak és mely dijak azon fél által fizetendők, kinek érdekében a hivatalos eljárás foganatosittatik.

Ezen dijak a következők, u. m.:

Nagyobb ujjá épitéseknél és szomszédok közötti peres épitési ügyeknél a városi csatorna alap javára 5 (öt) forint, lényegtelenebb átalakitásoknál 2 (két) forint.

Ezenkivül a hatóság által kirendelt és az eljárásban részt vett szakértők részére — az utóbbiak által felszámitandó és a bizottsági elnök által munka teljesitményükhöz képest megállapitandó, egy forintról öt fotig terjedhető napidij fizetendő.

60. §.

Meglévő épitési tárgyak épitési állapotára való felügyelet.

A tulajdonosok kötelesek minden épületet és telepet jó karban fenntartani, mindenki köteles az épületek elhanyagoltsága tekintetében észleleteit a városi hatóságnak bejelenteni, és ha valamely épitmény állapotja az épitési bizottság véleménye alapján emberekre vagy idegen tulajdonra nézve veszélyesnek mutatkoznék, ugy a tulajdonos a bajt azonnal elháritani, szükség esetén az épitményt kiüriteni vagy lebontani köteles és vonakodás esetén a késedelmes kötelezettnek költségére kell végrehajtásilag intézkedni.

V. Szakasz.

Kihágások és büntetések.

61. §.

Büntető törvényi áthágások.

Ezen épitési szabályok azon áthágásai, melyek az általános büntető törvény által tiltvák, annak értelmében büntetendők.

62. §.

Epitési rendszabály ellenes kihágások.

Ezen épitési rendszabály elleni kihágások az 1879. évi XL. t. cz. 16, 117, 118, 119, 141 §§-ai értelmében mind az épittető, mind az épitésvezető ellenében megtorlandók, a mennyiben egyik vagy másik részéről valamely vétség merül fel.

A büntetés által nem szünik meg azon kötelezettség, hogy a mennyiben az épitési hatóság azt szükségesnek találja — valamely rendszabály ellenes épités a vétkes költségére eltávolittassék és az épitési rendszabályoktól és az egyes hatósági intézvényekről minden eltérés kellőleg helyreállitassék.

Az ezen §-ban megnevezett áthágásokra nézve az 1880. évi XXXVII. t. cz. 41. és 42. §-ai értelmében a büntetési jog a közigazgatási hatóságot, még pedig első fokban a városi tanácsot, másodfokban a vármegye alispánját, harmadfokban a vármegye közigazgatási bizottságát illeti. Az 1879. évi t. cz. 117, 118, 119 és 141. §§-ai alapján kiszabott pénzbüntetésekből befolyt összegek az 1887. évi VIII. t. cz. 2. §-ban jelzett czélokra — a szabályrendeletben kiszabottak ellenben a városi csatorna alap javára forditandók. —

Büntető határozatok ellen a felfolyamodás az 1880. évi 38547 sz. miniszteri rendelet értelmében a határozatnak irásbeli kézbesitésétől számitott 3 nap alatt adandó be, ha pedig a határozat szóbelileg kihirdettetik, ugy a felebbezés bejelentendő és annak indokolása szinten 3 nap alatt beadandó.

VI. Szakasz.

Az épitési rendszabály végrehajtása.

63. §.

Épitési hatóság.

Tisztán épitkezési ügyekben első fokban a városi tanács, másodfokban a vármegye alispánja, harmadfokban pedig a vármegye közigazgatási bizottsága intézkedik és határoz.

64. §.

Az épitési bizottság és annak tagjai.

Az épitési bizottság egy tanácskozó, — a városi tanácsnak — illetve a városi képviselő testületnek alárendelt községi kőzeg és a 65—67. §-ban részletezett hatáskörrel bir.

Az épitési bizottság tagjai a városkapitány mint elnök, a városi képviselő testület által választandó, az épitési szakban lehetőleg jártas 7 (hét) tag, a városi főorvos és az elnök által időszerint meghivandó bizalmi tagok és szakértők és egy zavazatnélküli jegyzőkönyvvezető.

(Folytatása következik.)

Helyi és vidéki hirek.

— **Városi közgyülés.** A városház tanácstermében rég volt együtt annyi képviselő és ritkán tanácskoztak oly lelki rugékonysággal, mint a mult csütörtöki közgyülésen. Olybá tünhetett fel az egész, harmadfél órai tanácskozás, mintha városatyáink nagyobb figyelmet akarnának forditani a városi ügyekre és az utóbb élvezett két havi pihenő jótékony hatása is érezhető lett volna. Behatóan tárgyaltak minden czimet és pár igen fontos sőt messze kiható határozatott is hoztak. Lássuk a főbb dolgokat. Elnöklő polgármester az ülést d. u. pont 3 órakor megnyitván, a felveendő jegyzőkönyv hitelesitésére Schönbauer János, Pötzelberger Károly, Hofner Imre, Kroller Miksa és Lauringer János tagokat kérte fel. Bejelenti egyuttal hogy a tárgysorozat szétküldése után még 3 darab beadvány adatott be, kérdést intézvén a képviselő-testülethez, hogy kivánja-e azokat a jelen ülésben tárgyalás alá venni, mire a képviselőtestület a sorrend befejezésével készznek nyilatkozik. A városi helypénzszedési dijszabályzatnak felemelésére vonatkozó felterjesztés visszaérkezvén a megyétől, a fölemelt dijszabályzat folyó évi november 1-én fog életbe lépni. E tárgynál Gábriel József képviselő fölemliti, hogy a fölemelést annak idején csak az idegenekre hozta javaslatba és a határozat is ily értelemben hozatott. A megye alispáni hivatala azzal értesiti a várost, hogy a Sopron-kőszegi helyiérdekü vasut közigazgatási bejárására a határidőt f. é. szeptember 25-én reggeli 9 órára Kőszegen a városi tanácsterembe kitüzte, ami tudomásul vétetett s a bejárás- és tanácskozmányokhoz a város képviseletében Tipka Ferencz polgármester,

Tuczentaller Lajos és Markovits József kiküldetnek. Lauringer János ipartestületi elnök abbeli kérelme, hogy az iparostanonczoktól szedendő iskolapénz négy frtról 2 frtra szállitassék le, akkép nyert elintézést, hogy az illető iskola felügyelő-bizottsága megfelelő javaslattételre szólittatott fel. Steierlein Gábor alsófoku ipar és kereskedelmi iskolai igazgató-tanitónak ez állásáról való lemondását tudomásul vette a közgyülés és teendőivel Vass Károly, az ipariskola rajz- és a kereskedelmi iskola egyik eddigi tanitóját bizta meg, az igazgatói teendőkért járó 50 frtot is megszavazván neki. Legnevezetesebb tárgyát képezte a közgyülésnek a helybeli katolikus iskolai széknek abbeli jelentése, hogy az elemi fiuiskolába járó tanulók száma egy osztály megnyitását teszi szükségessé. A közgyülés az iskolai széknek javaslatát, melyszerint egy ideiglenes minőségben alkalmazandó segédtanitó részére évi 400 frt fizetés és természetbeni lakás volna megszavazandó, minden vita nélkül elfogadja és ennek megfelelően határozott. Az uj segédtanitói állás eszerint még ez iskolai év elején lesz betöltve s az illető iskolánál az ötödik osztály megnyitva. E határozat nagyban jellemzi a képviselő-testület nemes intencióját.

— **Honvédek bevonulása.** Mint mikor tavaszkor a természet felujul, vidor képpel örvendeztetve meg az embert: — fü és fa üde zöldjével; vándormadarak felvonulásával; a rovarok sokaságának szorgoskodásával; — úgy ujult fel pár nap óta a város élete. Megérkezett a deákserég, megjöttek rövid időre derék honvédeink, s ezektől élénkültek meg utczáink, ezeknek sürgés-forgása adja az eleven képet De milyen ünnepséggel fogadta a városi hatóság az átvonuló honvédeket?! — Szeptember 3-án vártunk vagy nyolczszáz embert negyvenegy tiszttel. Megjöttek; fogadtuk zenoszóval és lelkes éljenekkel. Az ezredes ur, Oberkam Gyula, defiliroztatta az egész ezredet, amely sok órai fárasztó ut után pihenésre vágyott és elhelyezkedett ugynevezett kaszárnyáinkban. Tiz napon át lesz itt az ezred, tiz napig élvezzük csak e gyönyörü képet, azután — ködfátyolként eloszlik az egész. De e rövid időre is szivesen üdvözöljük, örömmel fogadjuk falaink közé derék harczosainkat, azt kivánva, hogy jól érezzék magukat körünkben s a király és haza szolgálatában mindenkor dicsőséget arassanak!

— **A tanév megnyitása.** Csütörtökön reggeli 8 órakor tartották meg a benczések templomában az ünnepélyes *Veni Sancte*-t. Együtt volt ott az isteni tiszteleten az összes helybeli katolikus tanuló ifjuság tanitóik vezetése alatt és a szülők nagy része. Utána megnyiltak a tudomány csarnokai; a tanitók ujra megkezdték hivatásuk nehéz, de nemes munkáját. Végezzék el jól s az uj tiz havi fáradságot koronázza a legszebb siker!

— **Kivételes dijszabás.** A kőszeg-szombathelyi vasutnál szeptember 1-től személyek szállitására nézve kivételes dijszabás lépett életbe, melyszerint az 1883. évi augusztus 1-től érvényes dijszabásban foglalt személyszállitásra vonatkozó dijak és határozmányok hatályon kivül helyeztetnek és a menetdij mostantól fogva személyenkint Lukácsházára II. o. 0·15, III. o. 0·10; Német-Genesre II. o. 0·22, III. o. 0·15; Szombathelyre II. o. 0·50, III. o. 0·35. Egyebekben jövő számunkban hozunk kimeritőbb felvilágositást.

— **Vásár.** Jó idő kedvezett az Egyed-napi vásárnak, amiért ez meglehetősen látogatott is volt. Nagy kinálat mutatkozott gabonában; buzában különösen, melyből 100 kiló 6.50—7 forinton kelt; rozsból 5.50—6, árpától 5.80—6.40, zabból 7.70—8.40 frton 100 kiló. A marhavásár valamivel silányabb volt az előbbinél, amin, tekintve a szórványosan előforduló betegségeket, csodálkozni sem lehet. Szarvasmarhát felhajtottak 1219 darabot és abból el is kelt 906 darab. Ló csak 186 volt itt és az majdnem mind eladatott.

— **Zene.** Ha ma estére szép idő lesz, a helybeli zenekar ismét berukkol a sörház-kertbe és játszik éjjeli 11 óráig. Beléptidij személyenkint 15 kr.

— **A város gyermekei.** Aki megfordul néha a városi közgyüléseken, elborzad azon kérelmek számától, melyekkel a gyermektartási segélydijakért ostromolják a várost. De most már ugylátszik személyes előterjesztésekhez folyamodnak a különböző existencziáju anyák. Gyermekeikkel egyenesen bemennek a városházára, kérvekönyörögve segélyért és felajánlva magzataikat a város nagylelkűségének. A város efféle gyermekei legtöbbnyire Bécsben, Gráczban és a többi nagyobb városokban látnak napvilágot. A városi költségelőirányzatba ez évre 1500 frt volt fölvéve lelencz és ápolási költségekre, de már eddig 2000 frtot kellett e czélra kiadni.

— **Uj sirásó** A városi képviselő-testület mult csütörtökön Major János ajánlatára az egyedül jelentkező Rodler Istvánt, nevelt fiát a volt sirásónak választotta meg uj sirásónak. Kikötötte azonban a képviselőtestület, hogy özvegyen maradt nevelőanyját eltartani köteles.

— **Uj tarifa.** A cs. és kir. szab. déli vasut uj tarifája szeptember elsején lépett életbe. A különbség a régi és uj tarifa között csak csekély. Ugy lehet, hogy a forgalom emelkedése is olyan lesz.

— **Vakmerő tolvaj.** Az utolsó vásár alkalmával egy csavargó észrevette, amint a távolabb álló parasztember az ökreiért kapott pénzt (180 frt) belső mellényzsebébe teszi. Oda rohan a gazember, kiszakitja a mellényt és e hangos kiáltással: nem adod vissza eliopott pénzemet? — kiveszi a pénzt, szeme láttára a körülötte bámuló embertömegnek. El is vitte szerencsésen.

— **Felakasztotta** magát Deutsch Mihály, 75 éves helybeli szőlőmíves. Nem birta — mint mondják — elviselni gyermekeinek, kiknek minden vagyonát átadta, rossz bánásmódját s ezért menekülést keresett a halálban. Kiment kedden a szőlőbe és fölakasztotta magát egy fára. Másnap ott találta halva egy asszony.

— **Muraszombat—Kőszeg.** Déli és északi sarkpontja a megyének. Mura-Szombat igazán mostoha gyermeke e nagy megyének, habár az is igaz, hogy saját vérei első sorban nem ismerik föl a helyzet szükségét, követelményét. Mura-Szombat egy elzárkózott, sajátságos sziget. Vasutja nincs; rossz kocsin drága bér mellett kell az utasnak szenvednie, mig a mozdony füttyét meghallhatja. Legközelebbi állomás Regede 1 és fél órai távolban. Csáktornyára 4 óra alatt lehet behajtani. Szent-Gotthárd vasuti állomása 5—6 órai kocsizás után érhető el. Már is e viszonyokkal szemben áldás lesz Mura-Szombatra nézve, a „jánosház-, ukk-, zala-egerszeg-, alsólendva, csáktornyai vasut megnyitása októberben, mert akkor nem kell össze-vissza barangolnunk Stájer-országot, oda lent a haza végső szélein a forgalmat az ország javára befelé terelhetjük, a mi hazafias kötelesség. A ki érzékkel bir a természet szépségei iránt, az Mura-Szombatról utazzék kocsin Szt.-Gothárd felé. Tiszta időben Rohics melletti czukorsüveghegy, Varasdnál az Ivanscsiczaorom, majd a marburgi, aztán a belső stájer-havasok, utóbb Grácz vidéken a magas hóhegyek, föllebb Gleichenberg gyógyfürdő magaslatai, s közben a hatalmasan kiemelkedő Rigersburg sziklavár láthatók a kőszeg-rohonczi hegylánczolattal. Hogy „Muraszombat—Kőszeg“ czimet vettünk föl, tettük azért, hogy a muraszombati vend nép küldje fel tanulni vágyó és képes gyermekét a megye szivébe, Szombathelyre és tovább Kőszegre, de ne Varasdra, Zágrábba. Mert ez utóbbi helyeken pánszlávokat nevelnek a magyar államesze és Szt.-István birodalmának kárára. A mondott vidék a turisták érdeklődését is megérdemli.

— **Hirdetmény.** A nagym. m. kir. kereskedelemügyi miniszter urnak közbenjárása folytán a m. kir. pénzügyminiszter ur ő nagym. utasitotta a kir. pénzügyigazgatóságokat, hogy intézkedjenek, miszerint azoknak az adóköteles feleknek, kik az italmérési dót az 1888. évi XXXV. t. cz. 32. §-a és a végrehajtási utasitás 119 §-a határozmányai alapján adótételek szerint havi leszámolás utján fizetik, a beraktározott illetve bepinczézett ujbor mennyiségéből, a forrás és borseprőképződés által tényleg előidézett apadás, mely azonban a bor- és husfogyasztási adó iránti törvények és szabályok hivatalos összeállitása 45. §-ban meghatározott mérvet, vagyis a fehér bornál összesen 10%, a vörösnél pedig 6% semmi esetre meg nem haladhat, a havi leszámolás alkalmával adómentes leszámitásba hozassék. Azonban ezen módozatnak egy termésnél egyszer s mindenkorra csupán egy évben van helye, s már lefejtett boroknál alkalmazásba egyáltalán nem jöhet. Sopron, 1890. augusztus havában.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Irodalom.** Megjelent a *Budapesti Látogatók Lapja* idei 6. száma gazdag tartalommal és számos képpel. A rendes bevezető közlemények után Arad városának képes leirását tartalmazza a füzet franczia, magyar, és német nyelven. Előfizetési ár: egy évre 5 frt. Egyes szám ára 45 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Dorottya-utcza 3. sz.

— **Lóverseny.** A soproni lóverseny első napja a mult vasárnap pompás időben, nagy közönség jelenléteben a következőkép folyt le: 1. A Festetich-dij 1000 frtjáért a 900 méteres pályára 4 ló állott ki. Első lett Anthony Blacberry-je, második Springer báró Ricardo-ja. — 2. A polgári dijért (10,000 frank) 3 ló mérkőzött. Első lett Col. Anthony Gigerl-je, második Springer báró Croif-ja. — 3. A 3000 frankos kanczadijért való versenyben elsőnek ért czélhoz Esterházy Miklós gróf Puppenfee-je, másodiknak Lamberg gróf Csin-je. — 4. Az Ilonadij (1000 frt, 1000 méter). A dijat Col. Anthony Orphon-ja vitte el Springer Violettá-ja és Henidks Speranzá-ja elől. — 5. A gátverseny (1000 frt, 2400 méter) igen érdekes lefolyásu volt. Az indult 5 ló közül első volt Esterházy Miklós gróf Notabene-je, második Col. Anthony Electá-ja, harmadik Auersperg herczeg Lovelace-ja. — 6. Az utolsó versenyen, az Erdődy-akadályversenyen Kinsky gróf Schönbrunn-ja lett az első, második Szalay főhadnagy Houakin-ja. Starhemberg gróf Pickpocket-je kitört. Második nap: I. Esterházy-Széchenyi-dij: 2 éveseknek. 900 m. Gr. Erdődy K. pk. Sziporka küzdelem után 1 fejhosszal 1-ső, br. Üchtritz Zs. Benczur 2-dik, egy fejjel hátrább Peccavi 3-k, aztán Courage, Csufondár. Blacberry, Totalisateur: 5: 37. Helyrefogadások: I. 25: 86, II. 25: 49. II. Dunántuli dij. 3000 frt 3 é. és id. lovaknak. 2400 m. Gr. Festetich Tasziló 3é. sga m. Éljen küzdelem után 1 hoszszal 1-ső, Col. Anthony 3é. pm. Rabbi 2-dik, 3 hoszszal hátrább Trudom 3-ik, azután 6 hoszszal Titusz, Csin. Totalisateur: 5: 37. Helyrefogadások: 1. 25: 91, II. 25: 84. III. Államdij 4000 frank 3é. és id. lovak. 1600 m. Gr. Esterházy Mikl. 3é. sg. k. Puppenfee biztosan félhoszszal nyerve 1-ső; br. Springer G. 3é, sga m. Baka, rossz harmadik Poraj, Totalisateur 5: 10. Helyre: I. 25: 27. — II. 25: 16. IV. Tordasi dij. 1000 frt 3é. és id. lovak. 2000 méter Col. Anthony id. szürke m. Balvarran biztos fejhosszal 1-ső, Chudenin második. Totalisateur: 5: 7. V. Nagy gátverseny. 5000 frank. 2800 méter. Gr. Schönborn A. 4é. sga m. Csillám és ifj. gr. Esterházy 4é. p. k. Pistache holt versenyben érkeztek be, négy hoszszal hátrább br. Üchtritz Zs. 3é. sga k. Csicsóné, hátul Lord Byron. Totalisateur Csillámra 5: 12, Pistachera 5: 5. — Helyre I. 25: 42. II. 25: 24. VI. Asszonyságok dija. Akadályverseny. 1000 frt. Kontinentális lovaknak. 4000 méter. Gr. Esterházy Miklós 4é. sga h. Geschaftsfreund biztosan négy hoszszal 1-ső, Szilaj 2-ik, Jago, mely kitört, rossz harmadik, Cassiopeia elbukott. Totalisateur 5: 8. — Helyre I. 25: 36. II. 25: 49.

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*
Kiadó-laptulajdonos: *Feigl Gyula.*

Szines selyemszövetet 60 krtól 7 frt. 65 krig méterenként — sima és mintázott (mintegy 2500 különféle szinben és kiállitásban) — szét küld darab- és végszámra vám- és portomentesen Henneberg G. gyári raktára Zürichben. Levelekre 10 kr. porto.

BIZTOS KERESET

egy minden körben könnyen elhelyezhető czikk forgalomba hozatala által. Hivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak jelentékeny mellék keresetet kinál. — Ajánlatok „C. M.“ jegy alatt **Goldberger A. V.** hirdetési irodájához, **Budapest**. váczi-utca 9. sz. czimzendők.

HIRDETÉSEK.

394/890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy **Pfeiffer János** és **neje** végrehajtatókuak, elhalt **Ringhofer József** örökösi végrehajtást szenvedők elleni 200 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kőszegi kir. járásbiróság területén lévő **Gyöngyösfő** határában fekvő, a gyöngyösfői 3. sz. tjkvben A. †. 3. hr. és 3. házszámu elh. Ringhofer József és neje Schmidt Borbála, ugy Ringhofer János és Laschober Anna néven álló egész ház és kertre 327 frt, a gyöngyösfői 36. sz. tjkvben A. †. 66. hr. sz. elh. Ringhofer József nevére felvett szántóra 38 frt és végül a gyöngyösfői 74. sz. tjkvben A. †. 106. hr. sz. elh. Ringhofer József és neje Schmidt Borbála tulajdonát képező szántóra az árverést 74 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1890-ik évi október hó 11-ik napján délelötti 10 órakor Gyöngyösfő község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezénéz letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgálhatni.

Kelt Kőszegen, 1890. évi május hó 20-ik napján.

A kőszegi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Szluha,
kir. járásbiró.

343/1890. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött birói végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kőszegi kir. járásbiróság 1951/890. számu végzése által **Wallner** sz. **Fischer Mária** javára, **Hollenthoner Alajos** és **neje** ellen 400 frt tőke, s járulékai, követelés erejéig elrendelt biztositási végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 616 frt 20 krra becsült 1 cséplő, 1 szecskavágó gép, szalma és árpa, buza, rozs és zab, 2 tulok, 2 borju, 1 tehén, vászon, széna, lóher, ruhanemüekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 2542/1890. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Vágod melletti **Ligetvölgyön** (Langau) leendő eszközlésére

1890-dik év szeptember hó 15-dik napjának délelött 10 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Kőszegen, 1890-ik évi augusztus hó 24-ik napján.

Rusa Gyula
kir. birósági végrehajtó.

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.		sz. vegyes vonat II. III. oszt. kocsikkal reggel	d. u.	este.
	Budapesti idő.				
—	**Köszeg**	ind.	5^{15}	12^{04}	6^{03}
6	Lukácsháza	(m. h.)	5^{29}	12^{17}	6^{24}
12	Német-Gencs	(m. h.)	5^{46}	12^{33}	6^{41}
18	**Szombathely**	érk.	6^{01}	12^{47}	6^{56}
—	**Szombathely**	ind.	6^{45}	3^{30}	7^{15}
7	Német-Gencs	(m. h.)	7^{01}	3^{46}	7^{13}
13	Lukácsháza	(m. h.)	7^{18}	4^{03}	7^{48}
18	**Köszeg**	érk.	7^{31}	4^{16}	8^{01}

HIRDETESEK.

Regaleváltság kötvény birtokosait ezennel tisztelettel értesítem, hogy

1. A regaleváltság kötvényeit,
2. Az ezekre szóló utalványokat.
3. A még nem utalványozott, de a magas ministerium által helybenhagyott egyenségeket a legjobb ár mellett megveszem, vagy azokra mérsékelt kamatmat mellett a legmagasabb előleget adom.

Vidéki takarékpénztári részvényeket, Bankrés zvényeket, állampapirokat, sorsjegyeket, részvényeket, betétjegyeket, zálogjegyeket a legmagasabb árak mellett veszek és legjutányosabban eladok. Kivánságra teljes titoktartás mellett e papirokra mérsékelt kamat mellett legmagasabb pénzelőleg is nyerhető.

Keresek tisztességes — bármily rangu vagy rendü egyéneket — kis sorsjegyeknek részletfizetés mellett való eladásával foglalkozni óhajtanak. Legmagasabb jutalék és *FIX FIZETÉS* biztosittatik.

Pénzbetétek kamatozása! Alulirott bankház elfogad **PÉNZBETÉTEKET** melyek utan **5% kamatot** fizet. A betétek előleges felmondás nélkül bármikor visszafizettetnek.

LŐRY J., bankháza.

Budapest, Hatvani-utcza 17. sz.

Alapittatott 1876-ban. Alapittatott 1876-ban.

KERESÜNK

bármily állású tisztességes embereket, kik sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával **törvényszerüen** kiállitott részletveink alapján foglalkozni akarnak. — A sorsjegyek mindig **pénztáraiukban** vannak elhelyezve s bármikor megtekinthetők. — Üzletünk már **25 év óta** a legszilárdabb alapon áll fenn.

Jelentkezőket a **legmagasabb jutalékban** részesitjük, egybekötve jutalomdijjal, esetleg **állandó (fix) fizetéssel.** — Ajánlatok intézendők:

Betéti-társaság

DIRNFELD TESTVÉREK

bankházához, Budapesten.

SZABADALMAT uj találmányokra eszközöl bármily államban, továbbá elvállalja azok **fenntartását, védelmét** és **értékesitését.**

Réthy János

nemzetközi mérnöki- és szabadalmi irodája

Budapest, Erzsébet-körut 14.

Ugyanott védjegyek belajstromoztatnak.

Radein

legtartalomdusabb natron-lithion-savanyuforrás.

Kipróbált gyógyszer **hugysavas diathesis** (kő-zvény, homokképződés) továbbá a **gyomor, hugyszervek** (vese, hólyag) betegségénél, a **légcsövek** idült **katarrhusa, haemorrhoidák** nemkülönben a **sárgaság** bajai ellen.

Dr. Garrod, Biswanger, Cantani, Urs kiégletei bizonyitották, hogy a **szénsavas lithion** a hugysavas lerakodásokat leginkább képes feloldani a honnét származnak a **radeini** savanyuviz nagy sikerei.

Üditő italként borral vagy gyümölcsnedvekkel és czukorral vegyitve általánosan kedvelt a radeini viz.

Radein gyógyhely. Savanyuforrás és vasfürdők főleg jó hatással kő-zvényes bántalmaknál, hugyszervbajok, vérszegénység, női betegségek és gyengeségi állapotokra stb.

Olcsó élelem és tartózkodás. Prospectust (ingyen) a radeini gyógyhelyről és a savanyuviz szétküldését illetőleg szivesen küld a **Direction des Curortes Radein** (Steiermark).

Mostanábangyakran fordul elő azon visszaélés, hogy egészen más nemü kevésbé jó savanyu vizek radeini gyanánt hozatnak forgalomba; figyelmeztetjük azért a t. cz. közönséget, hogy csupán azon üvegek tartalmaznak **valodi radeinit**, amelyeknek dugójába a „**Radein**" név van bevésve.

Valódi Radeini savanyuviz kapható Köszegen:

Waisbecker Edénél.

Nagy földmivelési és erdőgazdasági mű- és ipar-Kiállitás Bécsben a villagitott virmü park és rotunda este a rotundában

maj. 14-től okt. 15-ig d. e. 10-től este 10-ig.

Belépti dij 40 kr. — Vasárnap és ünnepnapokon 30 kr. — Gyermek-jegy 20 kr.

Sziveskedjék meggyőződést szerezni, hogy

csakugyan a leghathatósabb minden bogár ellen,

mert az — mint semmi másféle szer — meglepő erővel és gyorsasággal semmisiti meg a férgeket. — De rá ne szedesse magát vásárlásánál, hanem az eredeti „Zacherlin"-t

Zacherl J. névvel ellátott palaczkokban.

Soha ne fogadjon el helyette szabadon mért port vagy csalóka utánzatokat. — Ne mulassza el semmiképp „Zacherlin"-nal 30 kros Zacherlin-takarékot venni, mert ez ujonnan feltalált féregpor-fuvó olyannyira hatásos, **hogy a palaczktartalmat ugyszólván megháromszorozza.**

Kapható **Köszegen:** Waisbecker Ede urnál.
„ „ Unger József „
„ „ Jánosa Gyula „
„ „ Polták Sándor „

Kapható **Csepregen:** Feiglstok Sándor urnál.
„ **Kis-Czellen:** Gayer Gyula „
„ „ Pick Henrik „
„ **Körmenden:** Grünbaum Albert „
„ **Sárvárott:** Gayer Pál.

Kapható **Sárvárott:** Mórocz Lajos urnál.
„ **Szombathelyen:** Stierling Ede „
„ „ Bertalanffy József.
„ **Szt.-Gothárd:** Einbeck Károly urnál.
„ „ Stierling Frigyes urnál.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.